

ЕЛЕМЕНТИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І ВІЙСЬКОВОГО ВИШКОЛУ В ПРОГРАМАХ ФЕСТИВАЛЮ «ЗАШКІВ–ЗЕМЛЯ ГЕРОЇВ»

Соломія Яковенко

*Львівський державний університет фізичної культури,
м. Львів, Україна, e-mail: solomiya_yakovenko@ukr.net*

Актуальність. Щорічний патріотичний фестиваль «Зашків – Земля Героїв» заснований молодіжними громадськими організаціями (далі МГО) Львівщини у 2006 р. і приурочений до дня народження полковника Армії УНР, коменданта УВО, голови Проводу українських націоналістів, першого голови ОУН Євгена Коновальця. За цільовою функцією фестиваль містить етнокультурологічний; мистецько-музичний та спортивно-патріотичний компоненти. Свою назву «Зашків – Земля Героїв» отримав у 2012 р. Дослідження фестивалю, який впродовж 10 років збирає прихильників, є актуальними. За період існування фестиваль став одним із наймасовіших на тлі етнофестивального руху Львівщини. Вибір теми зумовлений патріотичною необхідністю, потребою акцентувати на ідейно-спортивному спрямуванні й елементах фізичного виховання та військового вишколу як складових елементів успіху фестивалю.

Мета – виокремити серед подій фестивалю заходи, пов'язані з фізичною та руховою активністю. Відповідно до цього розв'язано такі **завдання**:

- простежено розвиток спортивних програм 10-ти фестивалів;
- на основі порівняння планованого та здійсненого за відгуками учасників та публікаціями в ЗМІ) створено перелік видів рухової активності в межах фестивалю (див.таблицю 1).

Аналіз дослідження. Огляд опублікованого матеріалу засвідчив, що системної історії фестивалю в Зашкові, як сформованого культурницького явища, не існує. У дослідженні територіальної організації етнофестивального туризму Львівщини Зашкову відведена роль провідного осередку на Жовківщині і відзначена позитивна динаміка відвідуваності: «2012 р. – 8 тис., 2013 р. – 15 тис. відвідувачів» [1, С. 12]. За програмами фестивалю, відгуками учасників та фоторепортажами ми зібрали інформацію для обґрунтування важливого суспільно-виховного значення цього визначного масового дійства. Застосовано теоретичні методи: аналіз, систематизацію,

узагальнення; порівняльний аналіз та синтез – для виявлення спільних і відмінних складників фестивалю; польові спостереження; аналіз документів (друкованих матеріалів: програм, буклетів).

Результати дослідження та їх обговорення. Фестиваль заснував завідувач музею Є. Коновальця Ігор Селецький завдяки підтримці МГО. Первинно фестиваль у Зашкові мав патріотично-виховний характер. Отож 115-ту річницю народження Євгена Коновальця (2006) вшанували вічем біля пам'ятника за участю військового хору та оркестрів (ЗОК, лицей ім. Героїв Крут). Відбувалися показові виступи спортсменів та спортивні змагання між МГО. Тривалість 2–3 дні спонукала розпочинати кожен фестивальний ранок з Служби Божої та руханки (способу згуртування і мотивування гостей). На відміну від руханки, що стала невід'ємним елементом фестивалю, тоді ж започаткований піший прохід «Львів–Зашків» (від Галицького Перехрестя трасою на Жовкву близько 15 км), який протривав лише до 2010 р. і зник з програми [2]. Наступного року, 2007, серед інших змагань був представлений аматорський футбол. У 2008 р. на території були вже обладнані футбольний і баскетбольний майданчики, учасники фестивалю грали в бадмінтон, волейбол, фрізбі [3]. Після третього фестивалю з'явилася ідея створення Козацької Чайки. Та тільки 19.06.2011 р. судно «Отаман» було освячене і спущене на воду. У 2009 р. цикл спортивних змагань доповнив футбол босоніж на траві (пляжний футбол) та перетягування каната. «Зашків-2010» із гаслом «З віри – через слово – до дії!» [4, 5] передбачав змагання учасників автоклубу «Львів 4x4» (джип-тріал на тріальному майдані г. Берекавиця). Окрім козацької чайки, «Зашків-2011» уславився театралізованою військово-історичною реконструкцією «Бої УПА з підрозділами Вермахту та московського НКВД» (90 учасників). Фестиваль 2012 р. пройшов під знаком вогню: святкова ватра, смолоскипна хода. У 2013 р. вперше відбувся великий велопробіг «Від Степана до Євгена» (від пам'ятника Бандері до пам'ятника Коновальцю). Програма фестивалю 2014 р., який пройшов під гаслом «Гартуючи дух і тіло», містила військово-практичні і теоретичні навчання (напр. з надання першої медичної допомоги; квест на історичну тематику; піший туристичний маршрут «Слідами Коновальця»); спортивно-силові змаги; тренування навичок зі скелелазіння. Військово-вишкільний напрям притаманний і наступним фестивалям: 2015 р. гасло «Інтелект і зброя» та 2016 – «Джерело духу».

Види рухової активності в межах фестивалю

Рік	Події, пов'язані з фізичним та патріотичним вишколом
2006	Ранкова руханка. Піша хода «Львів–Зашків». Виступ військового хору та оркестрів і показові виступи спортсменів
2007	Р.Р. Піша хода. Спортивні змагання: аматорський футбол
2008	Р.Р. Піша хода. Обладнані футбольний і баскетбольний майданчики; гра в бадмінтон, волейбол, фрізбі
2009	Р.Р. Показові виступи представників Збройних сил України, військово-патріотичних організацій та клубів. Футбол босоніж на траві, перетягування каната. Вітальні промови молодіжних лідерів
2010	« З віри через слово до дії! » Р.Р. Піша хода. Показові джип-змагання
2011	Р.Р. Театралізоване військово-історичне дійство «Бої УПА з підрозділами Вермахту та московського НКВД». Виступив заступник голови Жовківської районної ради свободівець Богдан Юрдига
2012	Р.Р. Смолоскипна хода. Футбол босоніж, майстер-клас та курс першої медичної допомоги
2013	Р.Р. Вело пробіг. Перетягування каната, стрибки у мішках, гирі. Спортивні змагання
2014	« Гартуючи дух і тіло » Р.Р. Велепробіг. Спортивні змагання МГО. Навчання з надання першої медичної допомоги. Спортивно-силові змагання. Відбуваються військово-практичні та теоретичні навчання; навички зі скелелазіння. Піший туристичний маршрут «Слідами Коновальця»
2015	« Інтелект і зброя » Р.Р. Велопробіг. Постріляли у портрети сучасних антигероїв – "Яника і Путіна". Ф.Б. Військовий вишкіл та курси першої медичної допомоги
2016	« Джерело духу » Р.Р. К. Ч. Велопробіг; Пів. Мараф.; Ф.Б. Фестиваль актив. туризму. Доп. арм., квадроцикли. Майстер-класи школи виживання "БІЛІ ВОВКИ". Тактична та спец. медицина. Самозахист на вулиці. Виставка військової техніки. Подолання смуги перешкод

Примітки: Р.Р. – Ранкова руханка; Велопробіг «Від Степана до Євгена»;
 Ф.Б – Футбол босоніж. К.Ч – Катання на козацькому човні озером;
 Пів. Мараф. – Півмарафон «За здоровий спосіб життя»;
 доп. арм. – Допомога Армії: майстер-класи з виготовлення маскувальних сіток та інших засобів для ЗСУ.

Список використаних джерел

1. Топорницька М. Я. Територіальна організація етнофестивального туризму Львівської області : автореферат дис. на здобуття наукового ступеня кандид. геогр. наук / Топорницька М. Я. – Чернівці, 2015. – 24 с.

2. Молодіжний фестиваль “Зашків-2007” [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zaxid.net>

3. Зашків 2008 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://forum.lvivport.com/>

4. Фестиваль “Зашків-2009” [Електронний ресурс] <http://cun.org.ua>

5. Молодіжний фестиваль “Зашків-2010” [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://politiko.ua>